

Motion till riksdagen 2025/26:3313

av **Rebecka Le Moine (MP)**

Differentierad koldioxidskatt på biogena bränslen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en differentierad koldioxidskatt på biogena produkter ska utredas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning som tittar på hur biobränslen kan beskattas utifrån klimatnytta också bör få i uppdrag att beakta vikten av funktionella ekosystem och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Koldioxidbeskattning är ett centralt verktyg i Sveriges klimatpolitik och syftar till att minska utsläppen av växthusgaser genom ekonomiska incitament. Skattesystemet är i första hand utformat för fossila bränslen – kol, olja och naturgas – där förbränning leder till en omedelbar och långvarig ökning av atmosfäriskt koldioxid. Biogena källor, däremot, behandlas ofta annorlunda på grund av principen om koldioxidneutralitet, vilket innebär att utsläpp från biomassa inte automatiskt beskattas.

Principen om koldioxidneutralitet

Biogena bränslen består av organiskt material, främst från skog och jordbruk. När de förbränns frigörs koldioxid, men denna koldioxid anses i vissa fall vara "neutral" eftersom den tidigare bundits i växterna under deras tillväxt. Om biomassan återplanteras eller växer upp igen, återbinds koldioxiden i nytt växtmaterial, vilket teoretiskt sett gör nettoeffekten på atmosfärens koldioxidnivå noll över tid.

Denna syn på koldioxidneutralitet har ifrågasatts av forskare, och i Naturvårdsverkets underlag till regeringens klimatredovisning 2024 framgår att biogena utsläpp inte alltid är koldioxidneutrala. Detta beror på faktorer som förändrad markanvändning, förlust av kolinlagring vid avverkning och långsam återväxt av skog. Därför rekommenderas det att överväga en koldioxidbeskattning även för biogena utsläpp, särskilt för att uppnå klimatmålet om nettonollutsläpp till 2045. En viktig faktor är tidsaspekten när klimatneutralitet diskuteras. EU:s förnybarhetsdirektiv (RED II) särskiljer jordbruksrester och snabbväxande energigrödor från långsamt omsatt biomassa, så som skog. Skogsavverkning från äldre skogar frigör kol som tar decennier att återbinda, och avverkning i känsliga ekosystem kan minska kolinlagringen mer än den återbindning som sker i ny skog.

Det är skillnad på kolcykelns längd hos torv, skog och grödor. Därför är klassificeringen om fossilt och biogent inte en träffsäker gräns att dra, och det bärande i diskussionen är förmågan och sannolikheten för kolet att bindas in. All förbränning, oavsett ursprung, leder till att kol frigörs och släpps ut i atmosfären. Det viktiga är alla utsläpp minskar, och att mer kan bindas in igen. Därför borde koldioxidskatt även innefatta biogena bränslen men med en differentiering som gör att längre kolcykler beskattas mer. Detta borde utredas för att kunna verkställas på ett effektivt och träffsäkert vis som blir bättre styrande. Till detta är det viktigt att se det utifrån ett holistiskt perspektiv, där det i längden blir kontraproduktivt att fokusera ensidigt på klimatet. En skog är inte bara träd, utan också ett hem för åtskilliga arter, varav många hotas på grund av intensivt skogsbruk. Att då klassa skogsekosystem som förnyelsebara, blir ett snävt och destruktivt sätt att hantera skogen. Ett ekosystem som har vuxit fram under hundratals år, ibland tusentals år, kan aldrig ersättas av en plantage som sedan bara tillåts bli några decennier gammalt, innan det avverkas igen. I ett förändrat klimat kommer resilienta ekosystem vara ovärderliga för att förhindra och minska skadorna för samhället. Detta bör också ingå som viktig aspekt i utredningen.

Rebecka Le Moine (MP)